

Uitkomsten Stoma Zorgwijzer

Minder ziekenhuizen met stomazorg

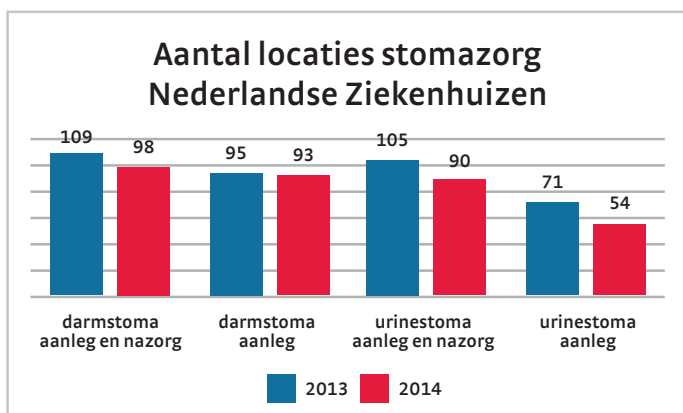
Er zijn minder ziekenhuislocaties waar we terecht kunnen voor stomazorg. Dat blijkt uit de laatste gegevens van de Stoma Zorgwijzer. Dat komt omdat ziekenhuizen steeds vaker hun expertise rondom stomazorg bundelen. Op zich is dat geen punt als de kwaliteit van de stomazorg in deze ziekenhuizen verbetert. In de praktijk is dat helaas nog niet het geval. Zo laat de urinestomazorg vaak te wensen over.

Tekst Barbara Warnar

Daling ziekenhuislocaties

Het aantal ziekenhuislocaties waar mensen voor stomazorg terecht kunnen, daalt. Zo zijn er nu 99 ziekenhuislocaties voor colo- en ileostomazorg, tien minder dan in 2013. 93 locaties bieden de mogelijkheid voor een operatie, op de andere zes locaties wordt alleen poliklinische zorg geboden. Ook bij urine-stomazorg is een daling te zien: van 105 naar 91 ziekenhuislocaties. Op 54 ziekenhuislocaties kan een urinestoma worden aangelegd. Op de overige 37 locaties wordt alleen poliklinische zorg geboden.

Wat vindt de stomavereniging hiervan?

Internationaal onderzoek laat zien dat concentratie van zorg leidt tot kwaliteitsverbeteringen. Wanneer minder ziekenhuizen meer gespecialiseerde operaties uitvoeren, daalt het aantal heropnames. Dit is het geval bij bijvoorbeeld darmoperaties en blaaskankeroperaties, waarbij het aanleggen van een stoma noodzakelijk kan zijn. In de praktijk werken Nederlandse ziekenhuizen steeds vaker samen bij het uitvoeren van deze operaties. De stomavereniging vindt het belangrijk dat de poliklinische nazorg dicht bij huis blijft, in een ziekenhuis in de buurt. Om de kwaliteit van de zorg te blijven garanderen, is het dan wel een voorwaarde dat er goede afspraken tussen de samenwerkende ziekenhuizen zijn.

Minimale normen niet altijd gehaald

Dat de stomazorg nog niet overal optimaal is, blijkt uit het aantal groene vinkjes dat de stomavereniging bij de actualisatie van de Stoma Zorgwijzer heeft gegeven. Van de stomapoliklinieken voor colo-/ileostomazorg voldoet 17 procent niet aan de minimale normen. Bij urinestomazorg krijgt 40 procent van de poliklinieken geen groen vinkje. Gelukkig is er ook goed nieuws en zijn er minimale normen waar alle ziekenhuislocaties aan voldoen. Dit is het geval bij:

- de plaatsbepaling van een stoma, in afstemming met de patiënt
- de beschikbaarheid en bereikbaarheid van de stomaverpleegkundige gedurende minimaal twee dagdelen per week.

40% van de poliklinieken voor urinestomazorg heeft geen groen vinkje

Waarom geeft de stomavereniging niet altijd een vinkje?

Er zijn drie grote struikelblokken voor het behalen van het groene vinkje: het opleiden van afdelingsverpleegkundigen, het registreren van complicaties na een operatie en de eerste controle na een operatie. Onduidelijk is of dit in het operatieziekenhuis plaatsvindt of juist in het buurtziekenhuis. Verder blijkt dat op slechts enkele locaties afspraken zijn gemaakt over de organisatie van de zorgprocessen in een zogenoemd zorgpad. Daarom is het voor de stomavereniging en de patiënt niet altijd duidelijk hoe de stomazorg op deze locaties is geregeld. Overigens geldt dit gebrek aan een zorgpad vooral bij urine-stomazorg en bij mensen die een stoma of pouch krijgen door de ziekte van Crohn of colitis ulcerosa. Bij bijna alle ziekenhuislocaties die darmkankerzorg bieden, zijn wel afspraken in een zorgpad vastgelegd. De stomavereniging benadrukt dat de zorgprocessen nog beter geregeld moeten zijn als de concentratie van zorg zich doorzet. Dit om ervoor te waken dat patiënten niet tussen wal en schip belanden.

Pleidooi voor meer overleg tussen specialist en stomaverpleegkundige

In een kwart van de ziekenhuizen is er (bijna) nooit overleg tussen specialisten en stomaverpleegkundigen. Het gaat om overleg waarbij de evaluatie van de stomazorg en complicaties rondom de stoma een vast bespreekpunt moeten zijn. Dergelijk overleg is essentieel om de zorg te optimaliseren en onnodige zorgkosten te voorkomen.

De stomavereniging is blij dat de meeste ziekenhuizen een checklist hanteren om na te gaan of alle belangrijke informatie aan patiënten is gegeven. De stomavereniging pleit voor een eerste controleafspraak - na aanleg van een stoma - met de specialist die de operatie heeft uitgevoerd én de stomaverpleegkundige die de nazorg en follow-up begeleidt. Dit gebeurt steeds vaker. De vraag waar de aandacht van de stomavereniging de komende tijd naar uitgaat is: hoe wordt dit geregeld bij concentratie van de zorg?

Wilt u weten of uw ziekenhuis een groen vinkje voor goede stomazorg heeft? Kijk op www.stomazorgwijzer.nl.

Stoma Zorgwijzer

De Stoma Zorgwijzer is een website die laat zien welke ziekenhuislocaties welke stomazorg bieden én of de ziekenhuislocaties voldoen aan de 13 minimale normen voor goede stomazorg vanuit het perspectief van mensen met een stoma. De informatie is bedoeld voor mensen die een stoma krijgen of al hebben en willen zien wat iemand met een stoma mag verwachten van de zorg.

Geen vinkje of groen vinkje?

Het groene vinkje is bedoeld als stimulans om de zorg op de ziekenhuislocatie beter af te stemmen op de wensen en behoeften van mensen met een (aankomende) stoma. Geen vinkje betekent niet dat er geen goede stomazorg geleverd wordt. Het betekent dat deze zorg anders wordt ingericht dan de stomavereniging graag ziet.

En nu?

De Nederlandse Stomavereniging informeert alle ziekenhuizen over deze nieuwe resultaten en mogelijke verbeterpunten. Zij gaat in gesprek met de NVU en de V&VN, afdeling stomaverpleegkundigen over de zorgen die er zijn over de urinestomazorg. Specifiek aandachtspunt: bij welke ziekenhuislocatie ligt de verantwoordelijkheid voor de urinestomazorg na de operatie?